

[Udenrigsministeren.]

siden foråret 1962 venter på atter at blive taget op til realitetsforhandling. Markedsdelingen i Europa, som igen afspejler forskellige opfattelser af, hvorledes forholdet mellem USA og Europa skal udformes fremover. Det af markedsdelingen afledte spørgsmål om, hvorledes EFTA kan benytte ventetiden på nyttig vis. Kennedyrunden, der ud over forholdet USA-Europa og EFTA-EEC berører det vitale spørgsmål om vore handelsmæssige relationer til u-landene; og endelig det dermed forbundne problem om præferencer for u-landenes eksport til de industrialiserede lande.

Som bekendt var den direkte anledning til den alvorlige krise i fællesmarkedet EEC-kommissionens forslag om Fællesskabets finansiering. Kommissionen benyttede situationen omkring forlængelsen af landbrugsfinansforordningen til at fremsætte forslag, der ville have skaffet Fællesskabet øgede indtægter uden om medlemslandenes statsbudgetter, men under parlamentarisk kontrol fra Det europæiske Parlament i Strasbourg. Frankrig reagerede som bekendt med uventet heftighed, og resultatet synes nærmest at blive, at man i stedet for at bevæge sig i den såkaldte „supranationale“ retning nu er tvunget til at overveje at indskrænke institutionernes beføjelser; de konkrete stridspunkter er her ministerrådets overgang til flertalsbeslutninger på mange vigtige områder pr. 1. januar 1966 samt kommissionens rolle i fællesmarkedets institutionelle apparat.

I et halvt år har Frankrigs stol i ministerrådet i Bruxelles stået tom, hvilket dog ikke har forhindret, at den daglige drift af Fællesskabet foreløbig har kunnet opretholdes. Men enhver videre udvikling har været bremset. I mellemtiden har der været præsidentvalg i Frankrig, og det må nok ses i sammenhæng hermed, at chancerne for en forsoning mellem Frankrig og de fem steg i løbet af december måned. Der er nu fastsat et første ministermøde mellem de seks i Luxembourg den 17.-18. januar. Det er ikke udenforståendes opgave at gisne om, hvordan de seks vil ordne deres mellemværende, men det er af den allerstørste betydning ikke blot for de seks, men også for de øvrige europæiske lande, herunder

Danmark, at fællesmarkedet genvinder sin dynamik.

Løser en positiv udgang på fællesmarkedets krise langt fra alle problemer, er den dog utvivlsomt en nødvendig forudsætning for fremskridt på en lang række felter. Hvornår der på ny kommer skred i spørgsmålet om et politisk samarbejde i Europa, er umuligt at sige, men sikkert er det, at dette problem ikke løser sig af sig selv; tværtimod vil det trænge sig på med voksende styrke, jo længere man driver udviklingen på den økonomiske front. Den danske regering har adskillige gange tilkendegivet, at vi ikke blot ønsker at deltage i det økonomiske fællesskab, men tillige i det politiske fællesskab i Europa.

Markedsdelingen i Europa er fortsat det alvorligste problem i Danmarks udenrigsøkonomiske politik. Så længe vi ikke har nået vort mål på dette felt: et stort europæisk marked, vil vor eksport til de europæiske hovedmarkeder inden for de seks støde på vanskeligheder.

Udviklingen viser imidlertid, at dansk eksport uanset forskelsbehandlingen har klaret sig godt.

Vor industrieksport er fra 1959 til 1965 steget med over 100 pct. fra 3,7 milliarder til op imod 8 milliarder. EFTA — herunder især de nordiske lande — har været et uvurderligt ekspansionsmarked for dansk industri i disse år. Industrieksporten til EFTA steg i perioden 1959-65 med ca. 150 pct. Men det bemærkelsesværdige er vel nok, at vor industrieksport til de seks i samme periode holdt den almindelige stigningstakt på godt 100 pct., hvorimod eksporten til lande uden for Europa kun steg med ca. 60 pct. Den stigende forskelsbehandling fra EEC har således ikke forhindret en betydelig ekspansion af den danske industrieksport til de seks.

Den samlede landbrugseksport er fra 1959 til 1965 steget med knap 25 pct. fra 5,2 milliarder til 6,4 milliarder kr. Denne fremgang er faldet på EFTA med 36 pct. fra 2,3 til 3,2 milliarder kr. Eksporten til de seks har i betragtning af den stærkt protektionistiske fælles landbrugspolitik holdt sig forholdsvis godt. Den har fra 1959 til 1965 været uforandret knap 2 milliarder kr.

De nævnte landbrugstal for fællesmarke-